

***Zespół Szkół im. Lotników Polskich
w Płocicznie-Tartak***

**Program wspierania
uczniów uzdolnionych**

Podstawa prawna:

- *Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. z 2002r. Nr 3, poz. 28)*
- *Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125) wraz z późniejszymi zmianami*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 października 2000 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, form, trybu przyznawania i wypłacania oraz wysokości pomocy materialnej dla uczniów (Dz. U. Nr 92, poz. 1016) wraz z późniejszymi zmianami*
- *Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. Nr 41, poz. 362)*
- *Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 lutego 1999r. w sprawie ramowego statutu publicznej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum (Dz. U. Nr 14, poz. 131) wraz z późniejszymi zmianami*

1. Cele programu

Cel główny:

Celem nadrzędnym programu jest wszechstronny rozwój uczniów, rozpoznawanie, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i umiejętności uczniów, tworzenie warunków osiągnięcia sukcesów na miarę możliwości każdego oraz promowanie ich na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.

Cele szczegółowe:

- rozpoznawanie uzdolnień i zainteresowań uczniów na każdym etapie kształcenia, w ramach wszystkich przedmiotów szkolnych, zachowań społeczno-liderskich,
- stymulowanie rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów,

- rozwijanie efektywnych sposobów samodzielnego przyswajania wiedzy i umiejętności,
- dokonywania samooceny, planowania własnego rozwoju,
- budowanie klimatu bezpieczeństwa, tworzenie okazji do tego, aby mogły ujawnić się zdolności i talenty,
- dostarczanie wiedzy o wyższym stopniu trudności, zgodnie z rozwojem intelektualnym uczniów i uzdolnieniami,
- kształtowanie postaw twórczych,
- otoczenie ucznia, osiagającego mierzalne sukcesy w olimpiadach i konkursach,
- promocja osiągnięć uczniów w szkole i środowisku lokalnym oraz wspieranie inicjatyw społecznych, podejmowanych przez uczniów.

Zakładane osiągnięcia uczniów mają dotyczyć przede wszystkim:

- wzrostu świadomości dotyczącej możliwości, kierunku własnego rozwoju,
- wzrostu świadomości dotyczącej własnych zainteresowań i możliwości ich realizacji na terenie szkół.

2. Treści i efekty działań

Nasi uczniowie posiadają ciekawość poznawczą i motywację twórczą oraz wysoki poziom wiedzy i umiejętności w odniesieniu do obszarów uzdolnień:

- humanistycznych,
- językowych,
- matematyczno – fizycznych,
- biologiczno – chemicznych,
- sportowych
- artystycznych.

Program skierowany jest w szczególności do uczniów, którzy w podobnych warunkach przewyższają innych uczniów w wykonaniu podobnych działań. Charakteryzują się bogatym zespołem cech z trzech różnych obszarów funkcjonowania:

Intelekt:

- a) wysoki poziom inteligencji ogólnej,
- b) wysoka aktywność poznawcza, dociekliwość, spostrzegawczość,
- c) rozumienie złożonych treści – analizowanie i syntezowanie,

- d) logiczność myślenia,
- e) rozumowanie na poziomie abstrakcyjnym,
- f) twórcza wyobraźnia – łatwość generowania pomysłów rozwiązania zadania,

Umiejętności:

- a) zdolność koncentrowania uwagi,
- b) trwała, wierna pamięć,
- c) krytyczny stosunek do informacji – dążenie do weryfikowania danych, wyników,
- d) trafny dobór metod do rodzaju problemu, zadania,
- e) oryginalność interpretowaniu wyników,
- f) łatwość dostrzegania prostych rozwiązań,
- g) umiejętność organizowania własnego czasu,
- h) dobieranie efektywnych strategii uczenia się.

Osobowość:

- a) inicjatywa w samokształceniu,
- b) pracowitość,
- c) wszechstronność zainteresowań,
- d) wytrwałość w dążeniu do realizacji celów,
- e) obowiązkowość,
- f) uczciwość.

W wyniku realizacji programu uczeń rozwinię uzdolnienia w następujących obszarach:

- a) humanistycznym:
  - dziecko samo chętnie sięga po książkę i czyta ze zrozumieniem,
  - wyprzedza rówieśników w umiejętności pisania i czytania,
  - z łatwością potrafi wymyślać logiczne i ciekawe opowiadania,
  - pisze historyjki z niezwykłym lub nieoczekiwanym zakończeniem,
  - zarówno w mowie, jak i w piśmie posługuje się bogatym słownictwem,
  - jest wrażliwe na uczucia innych i potrafi rozpoznać ukryte intencje ludzkich zachowań,
  - jest bystrym i wnikliwym obserwatorem ludzkich zachowań,
  - szybko rozpoznaje związki przyczynowo - skutkowe,
  - jest wrażliwe i refleksyjne,
  - odczytuje sensy metaforyczne w dziełach literackich, filmowych, teatralnych.

b) matematyczno-informatycznym:

- dziecko od najmłodszych lat szybko operuje cyframi i liczbami,
- oblicza wszystko raczej skrótami niż długimi sposobami,
- przejawia prawdziwe zainteresowanie różnymi działami matematyki
- jasno formułuje myśli,
- potrafi uogólniać, widzi konkretny problem na ogólnym tle wykazuje wytrwałość i upór w rozwiązywaniu zadań.

c) techniczno-przyrodniczym:

- dziecko potrafi się jasno i precyzyjnie wyrażać,
- jest bardziej od rówieśników odczytane, szczególnie w literaturze naukowej, czyta czasopisma i książki na tematy techniczne.
- dogłębnie i długo potrafi zajmować się dziedziną swych zainteresowań naukowych,
- potrafi dostrzec i zrozumieć różne pojęcia i związki,
- interesuje się tym, jak funkcjonują różne urządzenia techniczne,
- jego hobby to konstruowanie np. urządzeń elektronicznych, zręcznie posługuje się narzędziami,
- lubi rysować przedmioty mechaniczne lub różne plany, projekty.

d) twórczym:

- dziecko jest pełne pomysłów w zakresie różnych przedmiotów i zainteresowań,
- ma inwencję, wymyśla oryginalne dzieła (opowiadania, sztuki...),
- wykorzystuje materiały i środki mowy w nowy, niezwykły sposób,
- chętnie eksperymentuje, by uzyskać odpowiedź na nurtujące je pytania,
- zadaje dużo dociekliwych pytań, jest otwarte na nowe pomysły i metody,
- jest wytrwałe w każdym podejmowanym przez siebie przedsięwzięciu.

e) sportowym:

- chętnie wykonuje różne ćwiczenia fizyczne,
- rywalizuje w grach i zabawach, za każdym razem wyróżnia się grach i sportach,
- wyróżnia się doskonałą koordynacją ruchów, szybko rozwija się motorycznie,
- z powodzeniem rywalizuje w sporcie z dziećmi starszymi od siebie.

f) artystycznym:

- przejawia oryginalność w doborze tematów, technik, materiałów, kompozycji,
- wykorzystuje sztukę do wyrażania swoich uczuć,

- lubi odwiedzać galerie i wystawy oraz wykazuje zainteresowanie dziełami sztuki,
  - zauważa szczegóły i barwy, których mogą nie dostrzegać inne dzieci,
  - dziecko przejawia zdolność odgrywania różnych ról, osiąga ogromną satysfakcję z przedstawień aktorskich,
  - potrafi z ekspresją operować głosem, dobrze śpiewa,
  - ma naturalny słuch muzyczny oraz wyczucie rytmu,
  - wymyśla oryginalne melodie,
  - szybko opanowuje technikę gry na instrumentach.
- g) społeczno-przywódczym:
- dostrzega problemy innych ludzi i jest gotów nieść pomoc,
  - ma silne poczucie sprawiedliwości społecznej,
  - potrafi zaszczepić innym entuzjazm do pomysłu lub projektu,
  - ma silne poczucie lojalności grupowej lub indywidualnej,
  - okazuje innym cierpliwość i tolerancję,
  - jest bardzo pewne siebie,
  - lubi odgrywać rolę przywódcy dzieci uznają je za przewodnika.

3. Metody diagnozowania ucznia zdolnego

- a) Obserwacja ucznia, w jakich rolach czuje się najlepiej, gromadzenie opinii oraz spostrzeżeń nauczycieli uczących ucznia. Konfrontacja ich z obserwacjami rodziców,
- b) Obserwacja organizacji klasowych i szkolnych uroczystości, przedsięwzięć pod kątem odgrywania określonych ról przez uczniów na gruncie klasowym i szkolnym,
- c) Analiza osiągnięć i dokumentacji szkolnej każdego ucznia pod kątem zainteresowań, uzdolnień i osiągnięć,
- d) Analiza wyników konkursów i zawodów wewnątrzszkolnych, międzyszkolnych,
- e) Nominacje nauczycieli,
- f) Nominacje rówieśników,
- g) Nominacje ekspertów,
- h) Nominacje rodziców,
- i) Rozmowa z rodzicami na temat zainteresowań dziecka, jego oczekiwań,
- j) Rozmowy z uczniem – badanie stylów uczenia się oraz profilu uzdolnień i zainteresowań,

- k) Zapoznanie się z udokumentowanymi osiągnięciami ucznia w dziedzinach pozaszkolnych, (np. sport, muzyka, taniec, zaangażowanie społeczne itd.). Analiza dokumentacji na poziomie rekrutacji,
- l) Konsultacja ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

4. Formy pracy.

Praca z uczniem zdolnym odbywa się głównie podczas planowych lekcji przedmiotowych. Uczeń zdolny otrzymuje od nauczyciela uczącego dodatkowy materiał lub materiał o wyższym stopniu trudności do pracy na lekcji oraz w formie pracy domowej. Dodatkowo uczeń ma do dyspozycji wymienione poniżej formy aktywności i wsparcia:

a) Indywidualne

- indywidualizacja nauki, dodatkowe prace dodatkowe, projekty długoterminowe
- konsultacje indywidualne
- samodzielne opracowywanie zagadnień
- motywowanie ucznia do pracy samodzielnej, uczestnictwa w wydarzeniach szkolnych i pozaszkolnych

b) Zespołowe

- uczestniczenie w projektach realizowanych w szkole,
- konkursy, przeglądy
- pokazy, prezentacje
- zawody, turnieje, mecze.

5. Zadania realizatorów programu.

a) Zadania dyrektora szkoły

- 1) stwarzanie nauczycielowi możliwości pogłębiania swojej wiedzy w zakresie pracy z uczniem uzdolnionym, organizacja szkoleń dla Rady Pedagogicznej,
- 2) zapewnienie optymalnych warunków do pracy z uczniem zdolnym,
- 3) wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych ,
- 4) pozyskiwanie funduszy na podejmowane zadania,
- 5) współpraca z rodzicami, środowiskiem, władzami lokalnymi i organizacjami wspomagającymi szkołę w działaniach skierowanych na wspieranie uzdolnień i zainteresowań,

- 6) organizowanie warunków do udziału w konkursach i koordynowanie pracy z uczniem, którego nieobecność na zajęciach miała związek z udziałem w konkursach, zawodach, warsztatach itp.,
- 7) inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych, innowacji wzbogacających ofertę dydaktyczną szkoły.

b) Zadania nauczycieli

- 1) indywidualizowanie pracy na zajęciach,
- 2) aktywne poszukiwanie najskuteczniejszych form i metod pracy z uczniem zdolnym, możliwych do zastosowania w warunkach funkcjonowania szkoły i stosowanie tych metod,
- 3) umożliwienie uzupełnienia zaległości z przedmiotu wynikłych z przyczyn niezależnych od ucznia takich, jak: udział w konkursach, zawodach, itp.,
- 4) przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach uczniów wychowawcy klasy i opiekunowi,
- 5) utrzymywanie wysokiego poziomu wymagań, wskazywanie dodatkowych źródeł wiedzy (współpraca z bibliotekarzem w kwestii uzupełnienia księgozbioru),
- 6) zachęcanie do udziału w konkursach, zawodach, turniejach, itp.,
- 7) wspieranie i motywowanie ucznia do ciągłego rozwoju.

c) Zadania wychowawcy

- 1) zebranie informacji na temat zainteresowań i osiągnięć uczniów, rozpoczynających naukę w szkole,
- 2) gromadzenie dokumentacji o sukcesach szkolnych i pozaszkolnych ucznia w trakcie nauki w szkole,
- 3) stały kontakt z pedagogiem, jeśli wymaga tego sytuacja ucznia,
- 4) wskazywanie pozaszkolnych miejsc pogłębiania wiedzy i rozwoju zainteresowań,
- 5) udzielania porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach rówieśniczych i środowiskowych,
- 6) organizowanie opieki i pomocy materialnej – np. żywienia, zasiłki losowe, stypendia,

- 7) zabezpieczenie niezbędnej literatury oraz innych materiałów uczniom biorącym udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, prenumerata czasopism specjalistycznych,
- 8) organizowanie oraz zachęcanie do udziału w imprezach, konkursach bibliotecznych.

5. Współpraca z rodzicami.

- a) opieka rodziców i współpraca ze szkołą w przygotowaniu zajęć dodatkowych z uczniem,
- b) informowanie)na bieżąco rodziców o postępach dziecka,
- c) udział rodziców w konkursach, zawodach, imprezach prezentujących osiągnięcia i umiejętności uczniów,
- d) organizacja spotkań z rodzicami, podczas których dzieci prezentują swoje osiągnięcia i umiejętności,
- e) wsparcie Rady Rodziców w działaniach szkoły na rzecz rozwoju ucznia uzdolnionego,
- f) informowanie o ofercie instytucji oraz o przedsięwzięciach pomocowych, rozwojowych mogących wesprzeć rodziców w ich roli.

6. Sposoby motywowania oraz prezentacji osiągnięć.

- a) pochwały wychowawcy klasy,
- b) pochwały dyrektora szkoły,
- c) dyplomy,
- d) nagrody książkowe,
- e) stypendia naukowe,
- f) stypendia za osiągnięcia w sporcie,
- g) Srebrna Tarcza,
- h) Złota Tarcza,
- i) Najlepszy absolwent Szkoły Podstawowej,
- j) Najlepszy absolwent Gimnazjum,
- k) Wpis do Złotej Księgi,
- l) prezentowanie osiągnięć uczniów w gazetce szkolnej, na stronie internetowej szkoły, podczas uroczystości szkolnych oraz w mediach lokalnych,
- m) informowanie rodziców o osiągnięciach uczniów.